

TWEE KONINGEN

ISRAËL VROEG EEN KONING EN KREEG DIE. Samuel voelde zich in zijn eeraangetast. Hij stond niet achter de wens van het volk, maar kreeg van God te horen dit niet persoonlijk op te vatten. Het volk respecteerde weliswaar de richter Samuel (voor zijn zonen gold dit overigens niet), maar ze wezen God af als hun leider. De wensen van het volk waren duidelijk: een koning als andere volken, een koning die het volk leidt en voor het volk strijdt, een aardse heerser dus. De argumenten ten aanzien van belastingheffing en herendiensten die Samuel naar voren bracht en het feit dat een goede koning weleens een zwakke opvolger zou kunnen hebben, daarvan waren zijn zonen het levende bewijs, weigerde het volk te accepteren. 1Sam. 8: 19-20 *Maar het volk weigerde naar de stem van Samuel te luisteren. Zij zeiden: Nee, er moet toch een koning over ons komen. Dan zullen wij ook zijn als al de volken; onze koning zal ons leiding geven en hij zal voor ons uit gaan en onze oorlogen voeren.* Israël wenst een volk onder de volken te zijn en de status van uitverkoren volk kon hen gestolen worden.

DE GEVRAAGDE

Het volk krijgt zijn koning. Saul, die naam betekent ‘de gevraagde’, voldeed volledig aan de profielschets van het volk. ‘*Jong en knap*’ wordt hij genoemd en hij steekt met kop en schouders boven de anderen uit. Uiterlijk zit het wel goed. Zijn daden zijn echter niet overtuigend. Als twee ezelingen weggelopen zijn, wordt Saul met een knecht eropuit gestuurd ze terug te vinden. Dat lukt hem niet. Na drie dagen wil hij er de brui aan geven en dan blijkt de knecht meer initiatief te tonen dan zijn meester. De knecht neemt het voortouw om de ziener Samuel te raadplegen. Samuel geeft in een privéonderhoud aan dat Saul koning zal worden. 1Sam.9: 16-17 *Morgen omstreeks deze tijd zal Ik een man uit het land van Benjamin naar u toe zenden; die moet u tot vorst zalven over Mijn volk Israël. Hij zal Mijn volk verlossen uit de hand van de Filistijnen, want Ik heb naar Mijn volk omgezien, omdat hun geschreeuw om hulp tot Mij gekomen is. Toen Samuel Saul zag, gaf de HEERE hem te kennen: Zie, dit is de man van wie Ik u gezegd heb: Deze zal over Mijn volk heersen.*

Drie tekenen ter bevestiging krijgt Saul die dag. Hij had dat blijkbaar nodig. Thuis gekomen vertelt hij zijn familie niet dat hij door Samuel tot koning gezalfd is. Als Israël later tijdens een volksvergadering een koning zoekt door het lot te werpen, is Saul als gedoodverfde winnaar tussen de pakgoederen weggekropen. Meen echter niet dat Saul geen capaciteiten had.

In 1Sam.9: 16-17 staan twee dingen over het koningschap van Saul. *Hij zal Israël uit de handen van de Filistijnen verlossen.* De eerste veldslag wordt op de drempel van zijn voordeur gevoerd. Als je de veldslagen van Saul op de kaart uitzet, blijken die steeds verder van zijn woonplaats verwijderd te zijn. Strategisch gezien boekt Saul grote successen. Er staat echter ook hoe hij Israël zal regeren. *Deze zal over Mijn volk heersen*, niet dienen. Het volk was er voor Saul.

Het strategisch inzicht van Saul blijkt ook bij de strijd in het Eikendal. Het leger van Saul blokkeert de opmars van de Filistijnen naar het binnenland van Judea en Benjamin. De positie is zo gekozen dat de Filistijnen geen directe aanval wagen. Na een langdurige impasse gooien de Filistijnen het over een andere boeg: een tweegevecht tussen twee kampioenen. Hun kampioen is Goliath, die van de Israëlieten Saul?

DE HERDER

De tweede koning op het toneel staat nog in de coulissen. Ook een knappe verschijning. Daarop is hij echter niet geselecteerd. 1Sam. 16: 7 *Maar de HEERE zei tegen Samuel: Kijk niet naar zijn uiterlijk en ook niet naar de hoogte van zijn gestalte, want Ik heb hem [Eliab, de oudste broer van David] verworpen. Het is namelijk niet wat de mens ziet, want de mens ziet aan wat voor ogen is, maar de HEERE ziet het hart aan.* Niet het uiterlijk noch de lengte is van doorslaggevende betekenis.

Te midden van zijn familie wordt David gezalfd. Hij gedraagt zich niet als koning, hij is een herder die ten dienste staat van zijn kudde schapen. Hij vecht voor zijn schapen met slinger en knots. Hij dient zijn broers door ze in opdracht van zijn vader eten te brengen op het slagveld.

SHOW DOWN

De twee koningen staan tegenover elkaar. Saul waagt het niet de strijd aan te gaan met de kampioen van de Filistijnen. En dat was eigenlijk wel wat het volk van zijn koning verwachtte. Hij is maar wat blij dat een ander die strijd wél aandurft. Hij komt er nu gemakkelijk mee weg. Hij biedt zelfs zijn eigen wapenuitrusting aan David aan. Die slaat het aanbod beleefd af. *Uw dienaar...* Maar in de woorden van David ligt ook een enorm verwijt. 1Sam. 17: 34-36 *Toen zei David tegen Saul: Uw dienaar weidde de schapen van zijn vader, en kwam er een leeuw of een beer die een schaap van de kudde wegnam, dan ging ik hem achterna, sloeg hem neer en redde het uit zijn bek. En als hij mij dan aanviel, greep ik hem bij zijn baard, sloeg hem neer en doodde hem. Uw dienaar heeft zowel leeuw als beer verslagen. Zó zal deze onbesneden Filistijn zijn als een van hen, omdat hij de gelederen van de levende God gehoond heeft.*

Een herder doet alles wat in zijn vermogen ligt om zijn kudde te beschermen. Een koning werd in het Midden-Oosten graag vergeleken met een herder, een farao had daarom een herdersstaf als één van de tekenen van zijn waardigheid. Het verwijt van David: ‘U, mijn koning, schiet tekort en voldoet niet aan het ware koningschap’, wordt echter door Saul en zijn hof niet begrepen. Een koning offert zich toch niet op? Daarvoor heb je onderdanen.

Maar de Ware Koning wast zelfs de voeten van Zijn onderdanen. Een les die de discipelen en ikzelf ook nog vaak moet leren. ■